

Dění událostné a „mechanické“

Ladislav Hejdánek

jedná se o část původního dokumentu:

[2012](#)

- ♦ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 2. 9. 2012
- ♦ philosophical diary – record, Czech, origin: 2. 9. 2012

Dění událostné a „mechanické“

„... Já sám jsem zatím naprosto přesvědčen, že a) obecný čas je až následkem (synkrezí) jednotlivých „polí“ časujících událostí, b) původní čas má pluralitní charakter a je vždy neodlučitelně spjat s jednotlivými časujícími událostmi, c) tyto jednotlivé časy mají stejný směr jako příslušné události samy, tj. od budoucnosti přes přítomnost k minulosti. Kauzalismus je založen na předsudku, že veškeré dění je možno ztotožnit s tím, co po něm zůstává jako pouhý relikt (a to jen v případě, že na nižší úrovni se něco jako stavební materiál děje významně pomaleji než sama celá událost vyšší úrovně ...“ (LvH z e-mailu Aleši Havlíčkovi 2.9.12). – Myšleno důsledně, žádné „dění“ není a nemůže být pouze mechanické, ale jsou změny (nepochybné změny), které se v „obecném čase“ dějí jakoby ryze kauzálně, tj. „jeví se“ tak, takže jsou jakousi zkušenostní oporou kauzalismu. A tak je myšlenkově konstruováno takové hypotetické dění jako dělitelné, a to tak dlouho, až se dojde k čemu dále již nedělitelnému (*a-tomos*), které se „uvnitř“ už dít nemůže, neboť už není uvnitř vůbec strukturované (ergo ani časově, takže je „věčné“, tj. nevzniklé a nezanikající. V tomto pojetí jsou veškeré proměny a změny chápány pouze jako proměny sestav něčeho, co se uvnitř ani navenek nemění, ovšem s výjimkou místa, na kterém právě jsou (a které mohou právě také již opouštět, tedy s výjimkou jejich místního pohybu). – Na druhé straně je otázkou, zda je možné ryze nemechanické dění resp. nesouvislé mechanicky s jinými případy dění, a pokud ano, kdy a kde. Zatím musíme zcela vypustit problém dění ryze nepředmětného, tj. dění, které se ještě žádným způsobem nezpředmětnilo, neuskutečnil v podobu jsoucna, které má své nitro i svůj vnějšek. (Pokud by mělo jít o dění mimosvětlné, tj. virtuální, šlo by nejspíš jen o základní úrovně, na nichž se ještě nikterak nemohla uplatni reaktivita.) Jakmile jde už o uskutečňování „ve světě“, vždycky tu hraje úlohu mnoho jiných dění, vůči nimž má ono „výchozí“ předmětnou „tvář“, na kterou ona jiná dění mohou reagovat.

(Písek, 120902-2.)